

Årsmelding 2021

Skogbruket i Vestfold og Telemark

Fra Uvdal i Midt-Telemark kommune. Foto: Per Kristoffersen, SFVT

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Årsmelding 2021

Forord

Faggruppe skog og utmark hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark presenterer i denne årsmeldingen en oppsummering av skogbruksåret 2021. Årsmeldingen inneholder tekster om skogbruksaktiviteten i fylket i løpet av året, illustrert med diagrammer som viser utviklingen i aktivitet de siste 15 årene. Statistikk over kommunevis aktivitet i 2021 er vist i tabeller på egne sider bakerst.

Inngangen til 2021 gav oss en påminnelse om at vi i økende grad må forholde oss til et klima i endring. Skredet i Gjerdrum satte en støkk i oss og gav initiativ til å gjennomføre to fagsamlinger om temaet kvikkleire, skogsveibygging og skredfare, og sporskader som følge av skogsdrift. På en fagsamling i Tinn kommune i juni ble det i tillegg tatt opp bruk av vernskogforskriften for å forhindre skred utløst av skogbruksaktivitet.

Covid-19-pandemien satte også i 2021 sitt preg på aktiviteten og møteplassene mellom næring og forvaltning. Løsningen ble i mange tilfeller å avholde kurs og kompetansepåfyll for kommunal forvaltning som digitale møter.

For næringsaktørene var tilgang på arbeidskraft minst like utfordrende i 2021 som året før. Takket være iherdig innsats fra aktørene og virkemidler fra sentrale myndigheter, ble alle produserte skogplanter satt i jorda i Vestfold og Telemark. Ungskogpleieaktiviteten har derimot gått kraftig ned, og det er en utfordring

skogbruket må ta tak i.

Skognæringen og forvaltningen hadde også i 2021 stor oppmerksomhet på skoghygiene som følge av store tøke- og billeskader på granskogen. Dette gjenspeiles i «all time high» avvirkning for å redde verdier. Barkbillepandemi-liknende tilstander har vi først og fremst i de sydligste og østligste delene av fylket. Etter store stormskader i 2021, er det nå stor fare for at billeangrepene skal spre seg til nye deler av fylket.

19. november ble deler av Østlandet truffet av en kraftig storm fra vest. I Vestfold og Telemark rammet den vesentlig nordlige deler. Det er anslått at ca. 125 000 m³ skog ble vindfelt i vårt fylke i hendelsen. Oppryddingsarbeidet her blir svært viktig i året som kommer.

I løpet av 2021 valgte vår landbruksdirektør, Helge Nymo, å gå av med pensjon. Liv Aakre valgte å slutte hos Statsforvalteren for å gå over i annen jobb. «Skogbruksfamilien» i Vestfold og Telemark vil takke for samarbeidet. Som ny i faggruppe skog og utmark er Sanela Jacobsen ansatt. Hun kommer fra stillingen som skogbrukssjef i Sandefjord kommune og vil i hovedsak arbeide med skogbruksplanlegging og frivillig vern av skog. Vi ønsker Sanela lykke til i jobben.

Knut Ivar Løken

Fagsjef skog og utmark

*Faggruppe skog hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark pr. 31.12.2021:
Fra venstre: Per Kristoffersen, Miriam Himberg, Knut Ivar Løken, Inger Sofie Bøe Finseth,
Ingrid Knotten Haugberg, Sanela Jacobsen, Knut Sindre Vale. Foto: SFVT.*

Tømmeromsetning

2021 ble preget av stor etterspørsel etter sagtømmer, nasjonalt og internasjonalt. Balansen i det internasjonale markedet var forstyrret av flere forhold. Covid-19-pandemien har påvirket frakt og handel generelt. Samtidig som det har vært stor etterspørsel etter trelast i Kina og USA på grunn av høy byggeaktivitet, innførte blant andre Russland restriksjoner for tømmereksporten. I tillegg har store billeskader i Europa og Canada ført til mindre sagtømmer og trelast derfra. Innenlands var etterspørselen etter trelast høy blant annet som følge av den store hjemme-snekringsinteressen under Covid-19-nedstengningen. Trelasten ble revet vekk – til stadig høyere priser, med utfordringer for trebearbeidende industri, byggherrer og privatkunder.

For massevirke var tilbudet større enn etterspørselen i store deler av 2021. Blant annet er det internasjonale markedet påvirket av store volum av massevirke fra Europa og Canada, på grunn av de nevnte barkbilleskadene. Tømmerkjøperne i vår region oppfordret skogeiere til å hogge i bestand med høy sagtømmerandel for å begrense tilbudet av massevirke. Det var likevel utfordringer med bilveislager av massevirke som ble liggende lenger enn ønskelig. Mot slutten av året var det full avsetning også på massevirke. Det er avgjørende for å redde verdier, at det er avsetning på alle sortimenter, slik at hogst for å rydde opp i stormskadet skog og barkbilleangrepet skog kan foregå for fullt. Hogst av frisk granskog i nærheten av barkbilleangrep må også prioriteres.

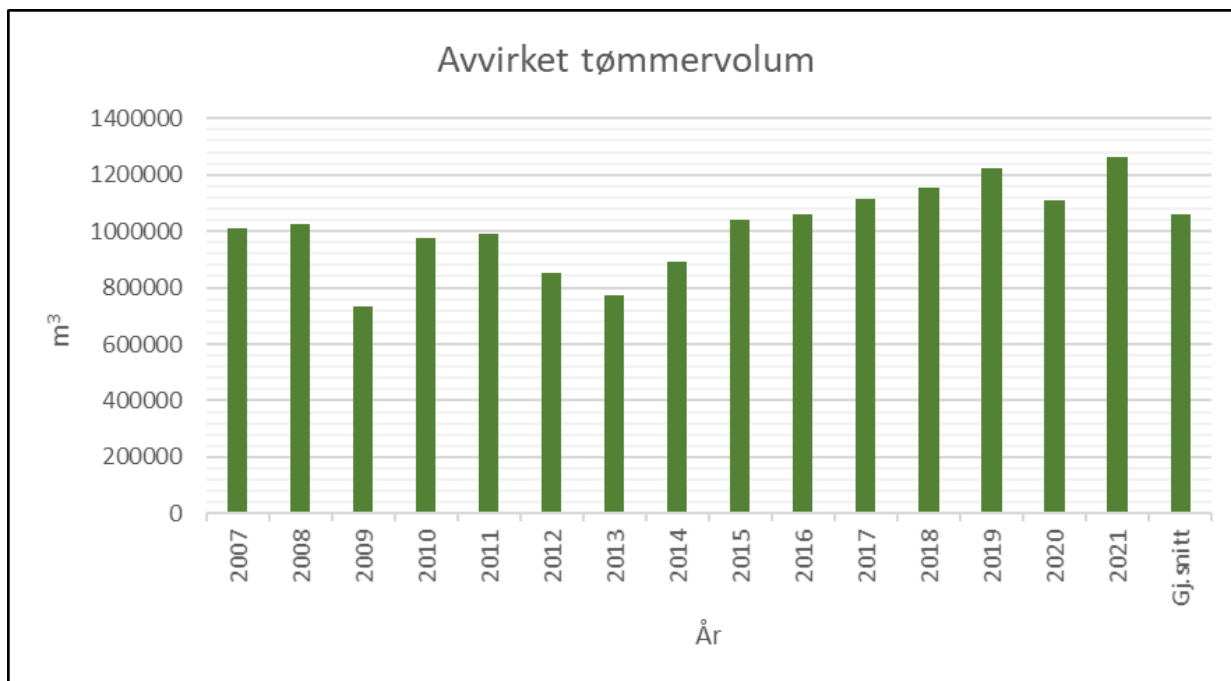

Diagram 1: Avvirkning i Vestfold og Telemark siste 15 år. Kilde: Skogfondsregnskapet.

Årsmelding 2021

Totalt i 2021 ble det avvirket 1 260 418 m³ tømmer. Dette er ca. 150 000 m³ mer enn 2020, og trolig den høyeste avvirkningen noensinne. Den høye avvirkningen må tilskrives generelt stor etterspørsel i markedet og hogst for å ivareta skoghygiene. Fordelingen mellom kommuner varierer fra år til år. Det har vært høy avvirkning i kommuner med store tørke- og billeskader.

Tømmeromsetningen hadde en førstehandsverdi på 515 mill. kroner (kilde: Skogfondsregnskapet), noe som gir en gjennomsnittspris på 409 kroner per m³. Gjennomsnittsprisen steg med 61 kroner per m³ i forhold til 2020, mens den var bare 12 kroner høyere enn i 2019.

Størst hogstaktivitet var det i Larvik kommune, med totalt 176 619 m³, etterfulgt av Skien med 127 724 m³ og Holmestrand med 116 647 m³. Høyeste gjennomsnittspris for tømmeret fikk skogeierne i Siljan kommuner med 447 kroner per m³.

Gran utgjorde 66 % av det omsatte tømmer-

volumet, furu 22 % og lauv 3 %. Andelen gran har gått opp fra 63 % i 2020, noe som trolig skyldes at hogst av gran for å forebygge barkbille- og tørkeskader har vært prioritert. Volumet av omsatt furu var ca. 15 000 m³ høyere enn i 2020, men andelen av totale avvirkningskvantumet har gått ned fra 24 %. Lauvandelen ligger ganske stabil rundt 3 %. Ved til brensel utgjorde 9 % av det omsatte tømmervolumet i 2021, mot 10 % i 2020. Volumet av ved til brensel har ligget +- 110 000 m³ de siste fire årene.

Tømmerlunne i Våle, Tønsberg kommune.
Foto: Ingrid Knotten Haugberg, SFVT

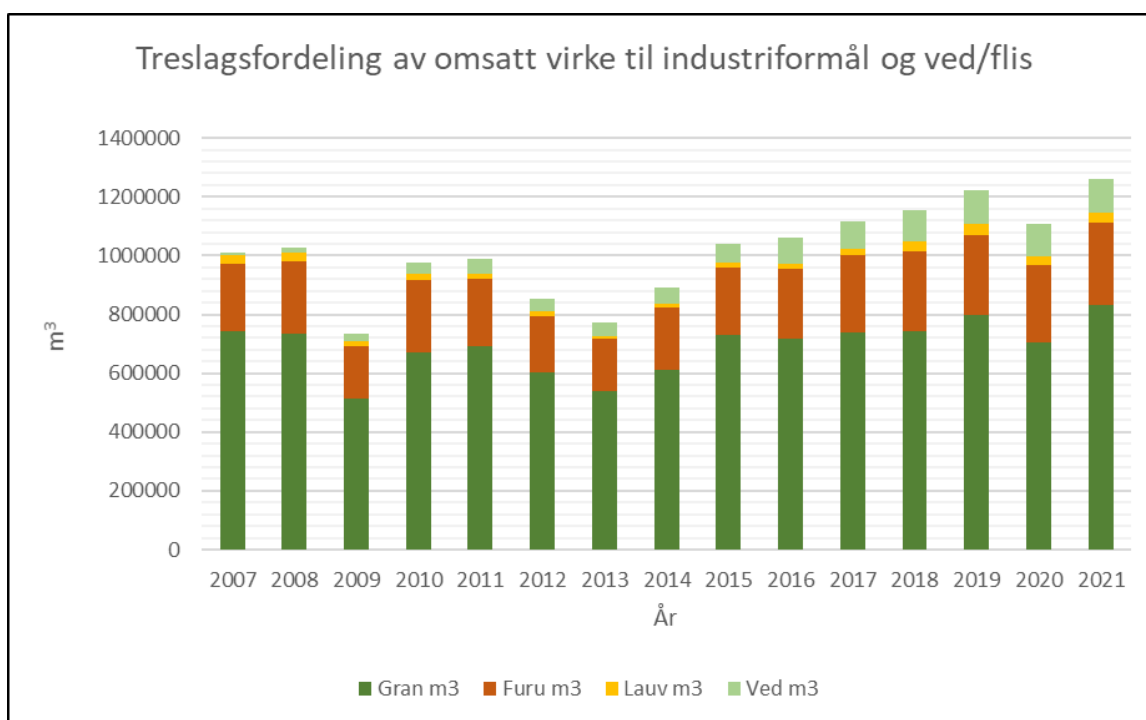

Diagram 2: Treslagsfordeling for omsatt virke i Vestfold og Telemark siste 15 år.
Kilde: Skogfondsregnskapet.

Årsmelding 2021

AT Skog SA og Viken Skog SA er de dominerende aktørene i tømmermarkedet i Vestfold og Telemark og de to skogeiersamvirkene med flest medlemmer i vårt fylke. I 2021 stod disse to aktørene for 71 % av tømmeromsetningen, ned fra 73 % i 2020. De tapte markedsandelene ser ut til å være overtatt av Glommen Mjøsen Skog SA, som

omsatte 8 % av tømmeret i 2021, mot 6 % i 2020. Nortømmer har nest størst markedsandel med 14 %, et nivå de har ligget på de tre siste årene. Nortømmer er datterselskap i Norskog, som er en medlemsorganisasjon for skogeiere i hele landet.

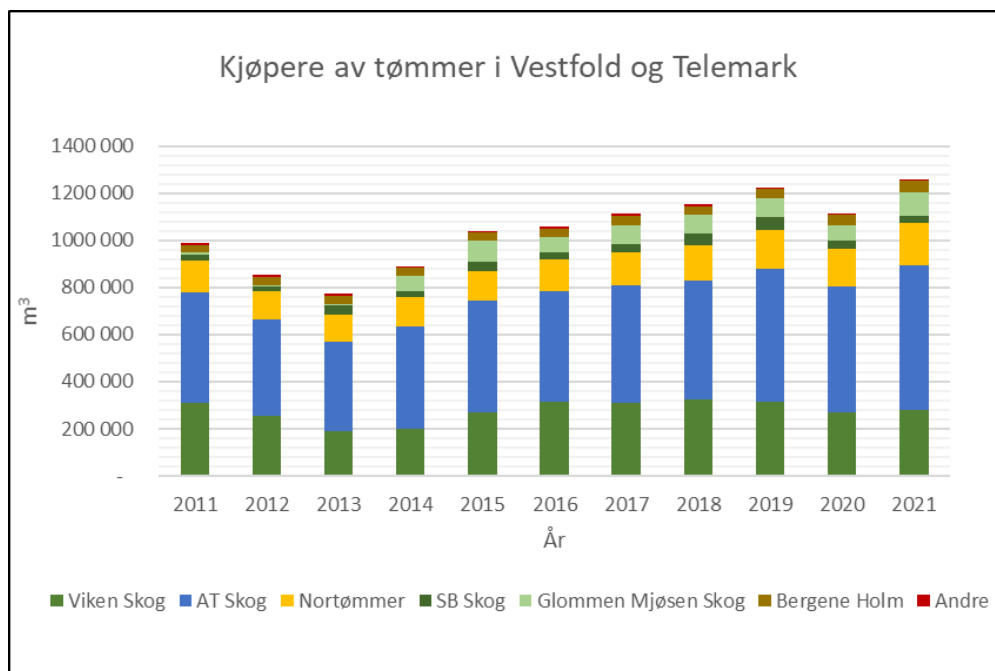

Diagram 3: Tømmeromsetning i Vestfold og Telemark siste 11 år, fordelt på kjøpere. Kilde: Skogfundsregnskapet.

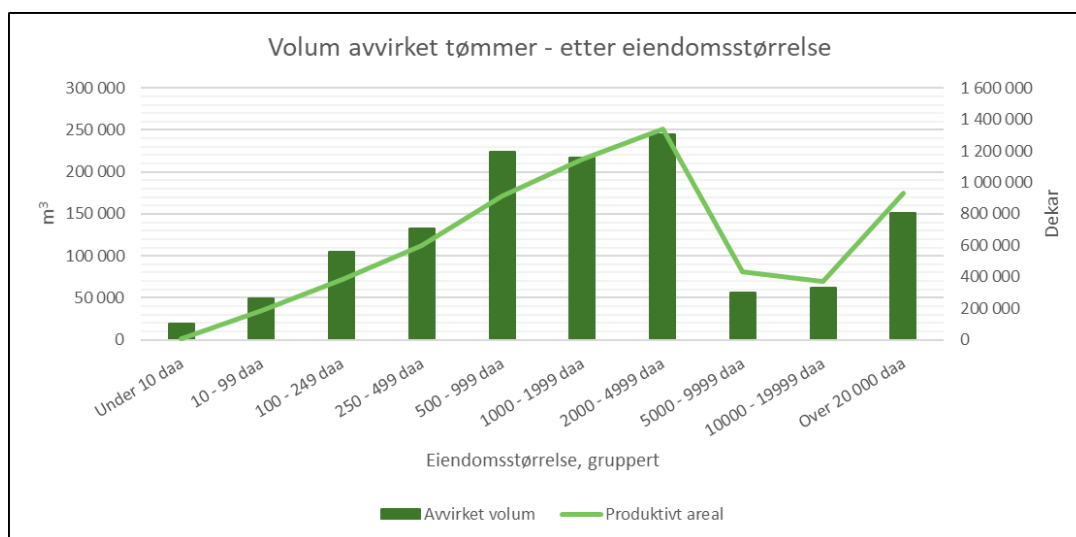

Diagram 4: Volum avvirket tømmer i Vestfold og Telemark i 2021, fordelt etter eiendomsstørrelse. Heltrukken linje viser samlet areal for eiendommene i hver størrelsesgruppe. Figuren viser at eiendommene under 500 dekar bidrar med en stor del av avvirkningen. Kilde: Skogfundsregnskapet.

Skogkultur

Skogkultur er et samlebegrep for alle tiltak som gjennomføres fra foryngelseshogsten er utført til bestandet vokser seg ut av hogstklasse 2. Investeringer i riktige skogkulturtiltak er avgjørende for å produsere skog av god kvalitet som utnytter produksjonspotensialet på arealet. Når skogkulturtiltakene gjennomføres til riktig tid, er dette økonomisk svært gunstige tiltak som sikrer høy avkastning i fremtidsbestandet. De to klart viktigste skogkulturtiltakene for å oppnå kvalitetsskog er foryngelse og ungskogpleie.

I klimaarbeidet, blant annet i rapporten Klimakur 2030, er tilfredsstillende foryngelse og oppfølging med ungskogpleie trukket frem som sentrale faktorer for å oppnå god klimaeffekt. Klimanytten er knyttet både til at trær i god vekst binder mye CO₂ og at god kvalitet i trevirket gir høy sagtømmerandel, noe som igjen betyr at mer trevirke kan brukes i varige treprodukter.

Blant de andre skogkulturtiltakene, er det markberedning, grøfte- bekkerensk og flatelydding det investeres mest i. Omfanget av disse tiltakene er presentert i tabeller bakerst i årsmeldingen.

Foryngelse

Etter hogst skal ny skog være etablert innen tre år. Dette er skogeiers plikt, etter skogbrukslova. I forskrift om berekraftig skogbruk er det gitt krav til tetthet i foryngelsen. Foryngelse kan skje gjennom naturlig foryngelse, såing eller planting. På skrinnere mark i furuskog er naturlig foryngelse et alternativ, eventuelt i kombinasjon med markberedning. På god bonitet må skogeier som regel plante for å oppnå tilfredsstillende foryngelse.

Planting

Ekstraordinært plantetilskudd våren 2021

Covid-19-pandemien fikk konsekvenser for planteaktiviteten i 2021, som i 2020. Innreiserestriksjoner førte til at arbeidskraften til utenlandske sesongarbeidere ikke var tilgjengelig. Planteskolene hadde produsert planter basert på bestillinger ut fra planlagt normal planteaktivitet, og det var stor bekymring i næringen for at planter ikke ville bli satt i jorda. Skogeiersamvirkene og andre sentrale aktører la ned stor innsats og energi i å skaffe og drive opplæring av innenlandsk arbeidskraft.

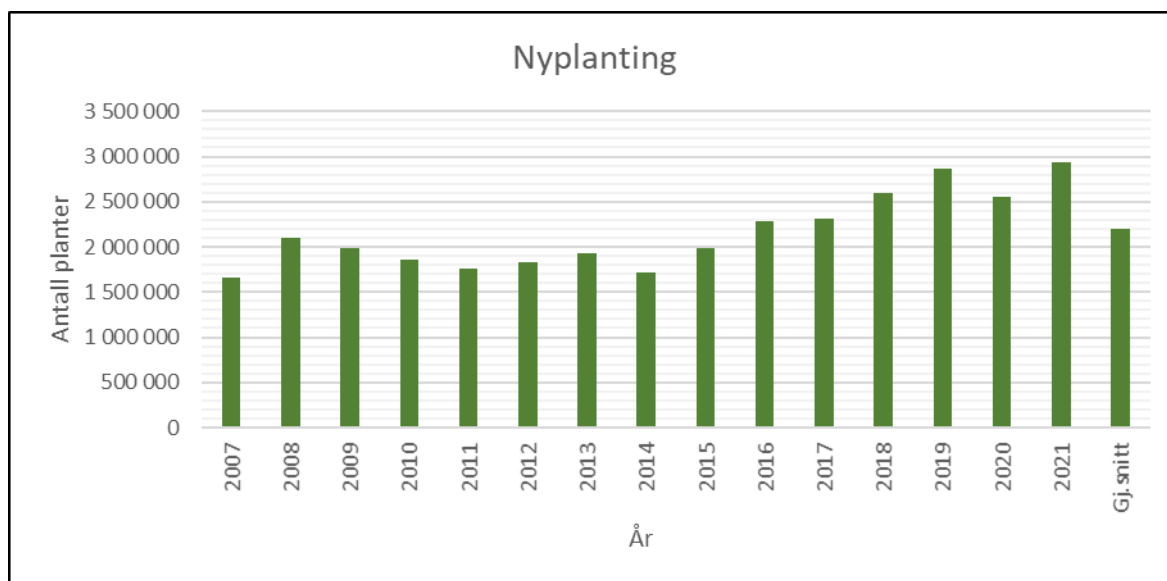

Diagram 5: Antall skogplanter satt ut i Vestfold og Telemark siste 15 år. Kilde: Skogfondsregnskapet.

Årsmelding 2021

For å kompensere for ekstrakostnader knyttet til organisering og opplæring av plantører, ble det etablert en midlertidig tilskuddsordning for tilskudd til skogplanter våren 2021, etter samme modell som tilsvarende ordning for 2020. Ordningen ble gjort gjeldende for både sentrale aktører som tar oppdrag for andre skogeiere og skogeiere som planter selv. Ordningen ble finansiert gjennom omdisponering av allerede tildelte midler til skogbruket over statsbudsjettet. I tillegg fattet Stortinget vedtak om ekstrabevilgning over statsbudsjettet, slik at tilskuddssatsen ble økt fra kr 1,20 til kr 1,50 pr. plante.

I deler av landet måtte betydelige mengder planter kastes fordi det ikke lot seg gjøre å skaffe arbeidskraft til å plante dem. I Vestfold og Telemark ble det aller meste av bestilte planter satt ut.

Stor planteaktivitet

I Vestfold og Telemark ble det satt ut 2 936 180 planter i 2021. Det tilsvarer i gjennomsnitt 2,33 planter satt ut pr. m³ avvirket tømmer, uavhengig av treslag. Det er store variasjoner mellom kommunene. En bør kunne forvente at antall planter pr. m³ avvirket tømmer er høyere i kommuner hvor andelen gran i avvirket tømmer er høy, tatt i betraktning at gran

i mindre grad enn furu og lauv er egnet for naturlig foryngelse. Dette stemmer i noen tilfeller, men i en del kommuner er plantetallet betydelig lavere enn ønskelig.

I 2021 var gjennomsnittlig antall planter pr. dekar 121. Det er lavere enn anbefalt plantetall ut fra bonitet. Tilfredsstillende tetthet i foryngelsen er avgjørende for god produksjon og kvalitet i fremtidige skogbestand. Det er derfor viktig at det plantes i samsvar med anbefalt tetthet for den enkelte bonitet.

Gran utgjorde 98 % og furu 2 % av skogplantene som ble satt ut i 2021. Det ble plantet noe bjørk og andre lauvtreslag, men til sammen utgjorde disse plantene under 0,2 % av totalt antall planter. På grunn av at gran har vært utsatt for tørke- og barkbilleskader de siste årene, er det økt interesse for å plante furu på tørkeutsatte arealer. Planteskolene melder om økt bestilling av furuplanter for kommende plantesesong. Likevel er gran det klart viktigste treslaget når det er snakk om planting.

68 % av plantene ble plantet av entreprenør eller skogeiersamvirke, mens 32 % ble satt ut ved hjelp av skogeiers eget arbeid.

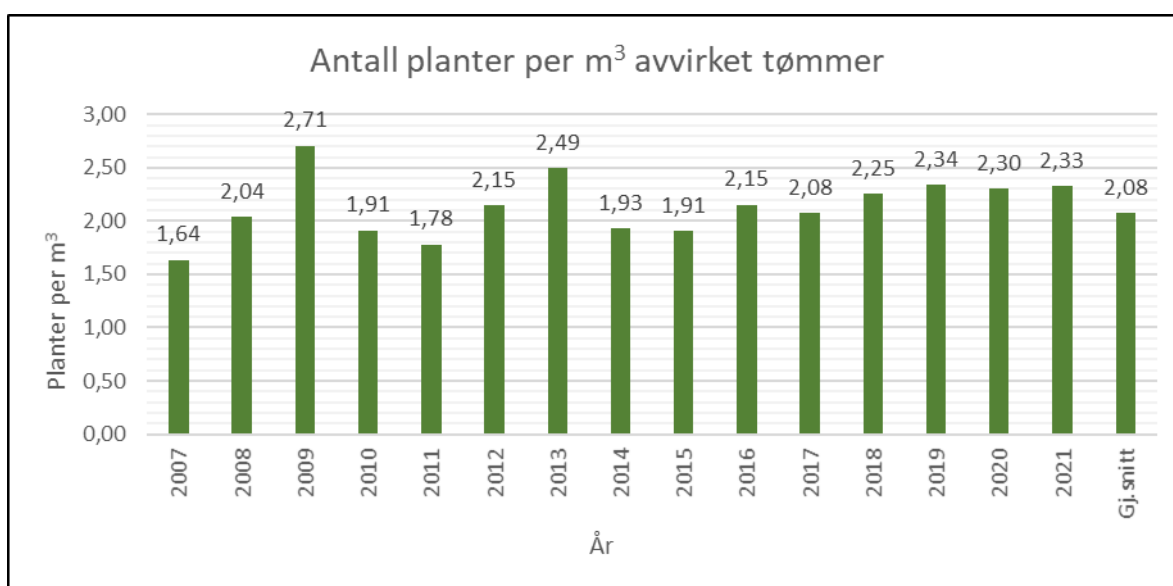

Diagram 6: Antall satt ut pr. m³ avvirket tømmer i Vestfold og Telemark siste 15 år.
Kilde: Skogfondsregnskapet.

Årsmelding 2021

Suppleringsplanting

Tilskudd til suppleringsplanting som en del av den sentrale ordningen tilskudd til tettere planting ble videreført i 2021. Tilskuddssatsen ble økt fra 20 % i 2020 til 30 % i 2021. 198 304 planter ble satt ut ved suppleringsplanting i 2021.

Det er avgjørende for å sikre tilfredsstillende tetthet i foryngelsen at plantefelt blir gått gjennom de to-tre første sesongene etter planting. Frost, tørke, snutebiller og mus kan føre til planteavgang, og eventuell suppleringsplanting må foregå før konkurransen fra annen vegetasjon blir for sterk.

Ungskogpleie

Ungskogpleie omfatter både rydding av treslag som ikke er ønsket i bestandet og avstandsregulering av hovedtreslaget. Enkelt forklart dreier ungsogpleie seg om å fristille et riktig antall av de beste trærne av de riktige treslagene, slik at de er jevnt fordelt på arealet. Dermed kan de danne sunne, stabile bestand som utnytter jordas produksjonsevne og er motstandsdyktige mot ytre påvirkninger.

Etter et meget positivt år med høy aktivitet i 2020, gikk ungsogpleieaktiviteten i 2021 ned til det laveste nivå på mange år. Mangel på arbeidskraft var den viktigste årsaken. Arbeidskraften skogeiersamvirkene og entreprenørene klarte å skaffe ble benyttet til planting, og skogeiersamvirkene nådde ikke egne målsetninger om ungsogpleieaktivitet. Sammenlignet med 2020, var dessuten skogeierne langt mindre aktive i egen skog.

I 2020 var det en stor økning i utført ungsogpleie, og det var skogeiernes egenaktivitet som bidro mest til økningen. I 2021 var skogeiers aktivitet målt i areal tilbake på 2019-nivå, med drøyt 13 000 dekar ungsogpleie, mot drøyt 20 000 dekar i 2020. Ettersom den totale aktiviteten var lav i 2021, var skogeiers andel av ungsogpleieaktiviteten relativt høy. I 2021 gjorde skogeier selv jobben

på 44 % av arealet som ble behandlet, mot 46 % i 2020.

Dersom en skal lykkes med å øke aktiviteten innen ungsogpleie, er en avhengig av både entreprenørens/skogeiersamvirkenes og skogeiernes innsats. Ungskogpleie er viktig for å oppnå maksimal verdi i et bestand. Når ungsogpleien skjer til rett tid, før bestandet er 5-6 meter høyt, er kostnaden pr. dekar vanligvis lav. Kostnaden kan dekkes med skogfond. I tillegg gir alle kommuner i fylket tilskudd til ungsogpleie. Ungskogpleie er i Klimakur 2030 trukket frem som ett av tiltakene for å øke skogens klimabidrag. Det mangler ikke på gode argumenter for å satse på ungsogpleie, og det bør motivere skogeiere og næring til å prioritere dette tiltaket.

Vital, velstelt ungsog på fylkeskommunens eiendom i Nome. Eiendommen forvaltes av Nome videregående skole, avdeling Sjøve.

Foto: Ingrid Knotten Haugberg, SFVT

NMSK-midler

Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, NMSK, er midler som tildeles den enkelte kommune og forvaltes etter lokale retningslinjer som fastsettes av kommunen, i samråd med lokale næringsaktører og Statsforvalteren. Tildelingen til Vestfold og Telemark, som blir fordelt mellom kommunene av Statsforvalteren, var i 2021 på 8,6 millioner kroner.

Årsmelding 2021

Kommunenes retningslinjer gjenspeiler hvilke tiltak som anses viktigst å stimulere til i skogkulturarbeidet. Alle kommunene prioriterer tilskudd til ungskogpleie i sine strategier. I tillegg gir noen kommuner tilskudd til markberedning og én kommune gir tilskudd til planting.

I 2021 ble det innvilget 7 606 135 kr i tilskudd til skogkultur i kommunene Vestfold og Telemark. Snaut 875 000 kroner av disse gikk til å dekke et etterslep av saker fra 2020, da tilskuddspotten gikk tom på grunn av høy aktivitet. I 2021 gikk 94 % av midlene til

ungskogpleie og 5 % av midlene ble brukt til markberedning. 1 % gikk til planting. De siste årene har tildelte midler blitt brukt opp i sin helhet, men grunnet mangel på arbeidskraft og nedgang i ungskogpleieaktiviteten, ble det stående igjen en ubenyttet rest i 2021. Disse midlene blir overført til 2022, og dermed bør skogeierne være trygge for at de er sikret tilskudd til alle godkjente ungskogpleietiltak og markberedning i de kommunene som prioriterer det. Det bør være et godt stimuli til å øke skogkulturaktiviteten.

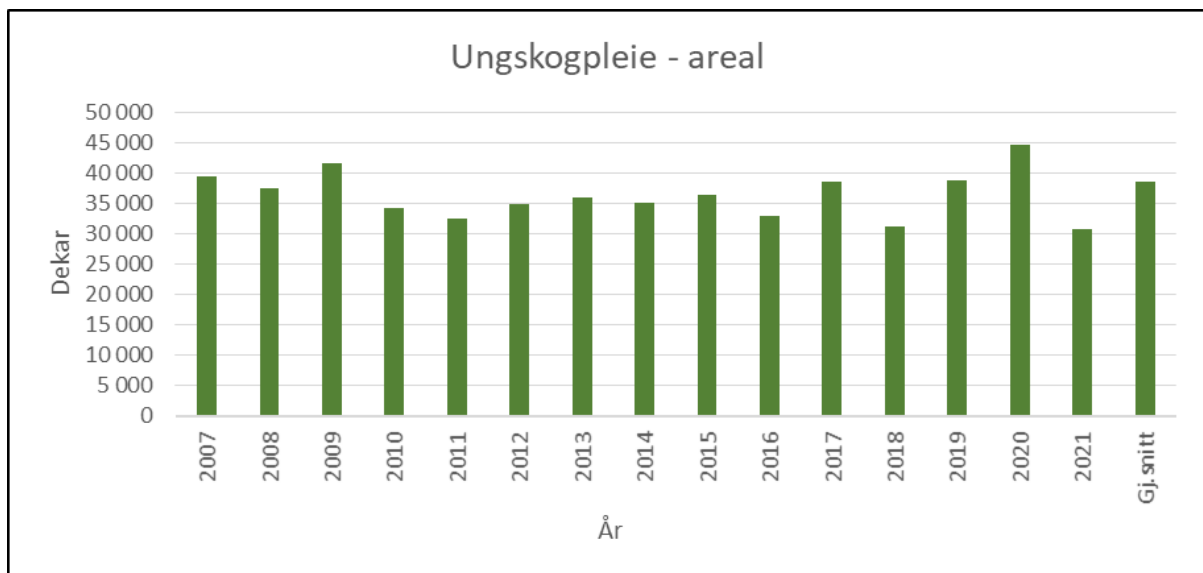

Diagram 7: Utført ungskogpleie i Vestfold og Telemark siste 15 år, antall dekar pr. år.
Kilde: Skogfondsregnskapet.

Ryddesag i arbeid.

Foto: Melsom videregående skole

Årsmelding 2021

Skogsveier

Vestfold og Telemark har et omfattende skogsbilveinett på mer enn 6 000 km, i tillegg bygges jevnlig ut nye skogsbilveier til enkelte skogområder som mangler veidekning og veier for utbedring av avkjørsler og leveringsforhold.

Nye skogsbilveier

Nye skogsbilveier bygges i stor grad med sprengt fjell som forsterkings- og bærelag med knust fjell til slitelag. Det ble i 2021 bygd ferdig 8,0 km nye skogsbilveier med byggekostnad på 9,49 mill. kr, tilsvarende 1 192 kr/m inkl. bruer, dette er veier bygd med tilskudd. Tilsvarende ble det i 2020 bygd 9,8 km nye bilveier til 9,80

mill. kr med en kostnad på 1 002 kr/m. Det foregår en jevn innsats for utvikling av veinettet for en rasjonell og trygg tømmertransport ut av skogen.

Bygging av skogsbilveier med solid og varig byggekvalitet gir færre skader ved bruk av veien og vesentlig reduserte kostnader til framtidig vedlikehold og drift av veien. Økende mengde ekstremnedbør og flom, intensivert tømmerbiltransport, helårs bruk av skogsveiene og behov for å bygge mest mulig vedlikeholdsfrie veier har gitt sterkt søkelys på byggekvaliteten.

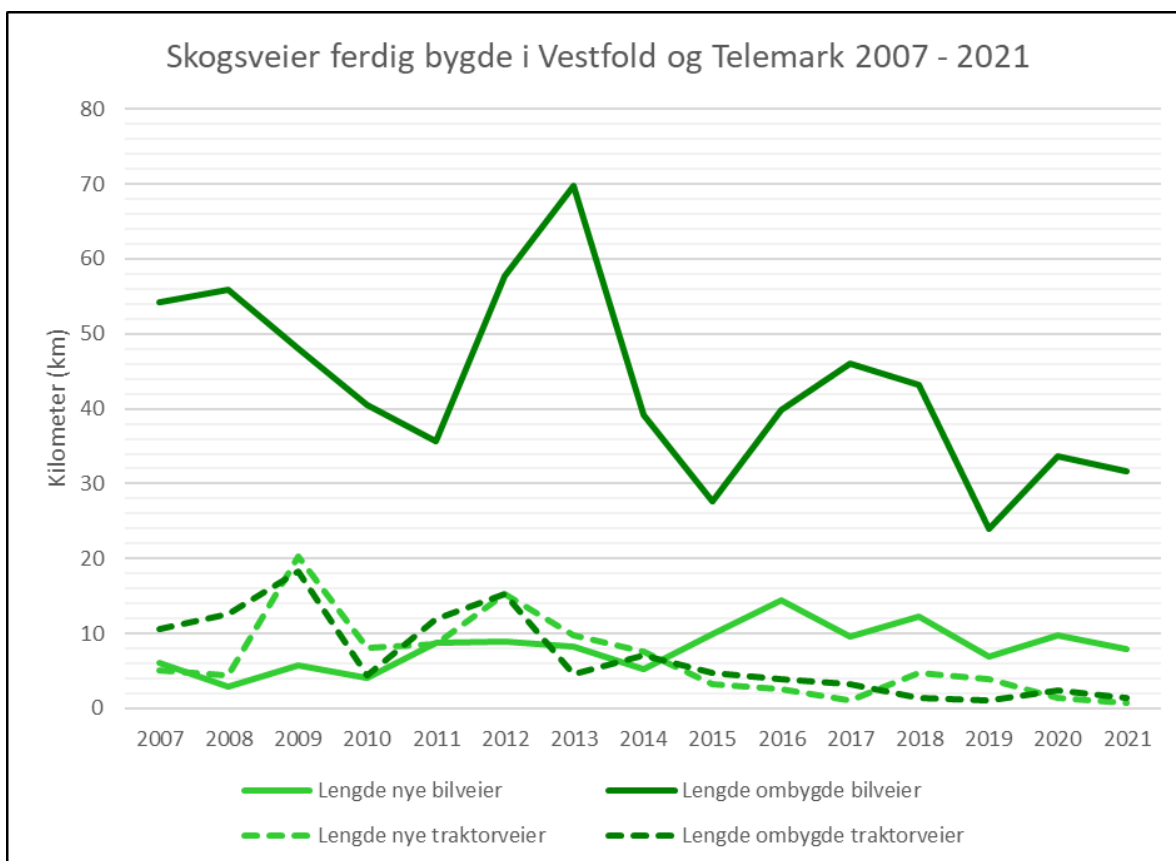

Diagram 8: Antall kilometer ferdig bygde skogsveier i Vestfold og Telemark siste 15 år.

Kilde: Skogfondsregnskapet.

Årsmelding 2021

Ombygde skogsbilveier

Skogsbilveinetten i Vestfold og Telemark er i mange områder godt utbygd og det ombygges årlig 3-4 ganger mer skogsbilveier enn det bygges nye. Det ble ombyggt 31,6 km skogsbilveier i 2021 til en kostnad på 20,16 mill. kr med en pris på 637 kr/m. Ombygging av skogsbilveier skjer i økende grad ved utskifting av svake masser og forsterking av underbygning med blokk og stein fra sprengt

fjell fra paller langs veitraseen og påkjøring av knust fjell til bære-, avrettings- og slitelag. Dette er som for nyanlegg av vesentlig betydning for å gi tidløse og varige veier, med lave framtidige vedlikeholdskostnader og med høy motstandsdyktighet mot regn og flom. Ombyggingen var tilsvarende i 2020 på 33,7 km med en kostnad på 25,20 mill. kr til en pris på 748 kr/m.

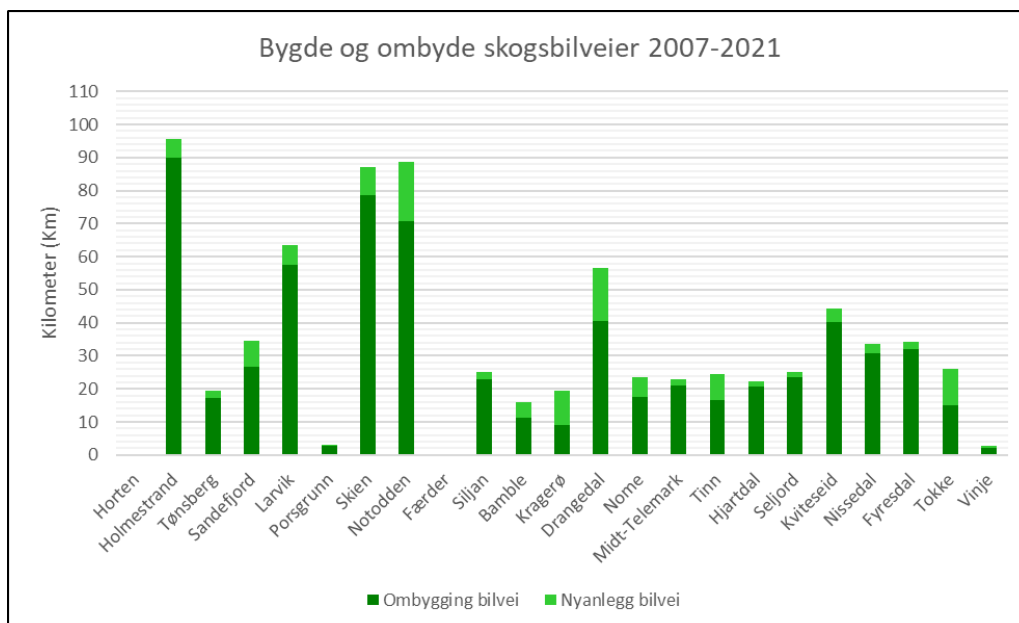

Diagram 9: Antall kilometer ferdig bygde og ombygde skogsbilveier i Vestfold og Telemark siste 15 år, fordelt på kommuner. Kilde: Skogfondsregnskapet.

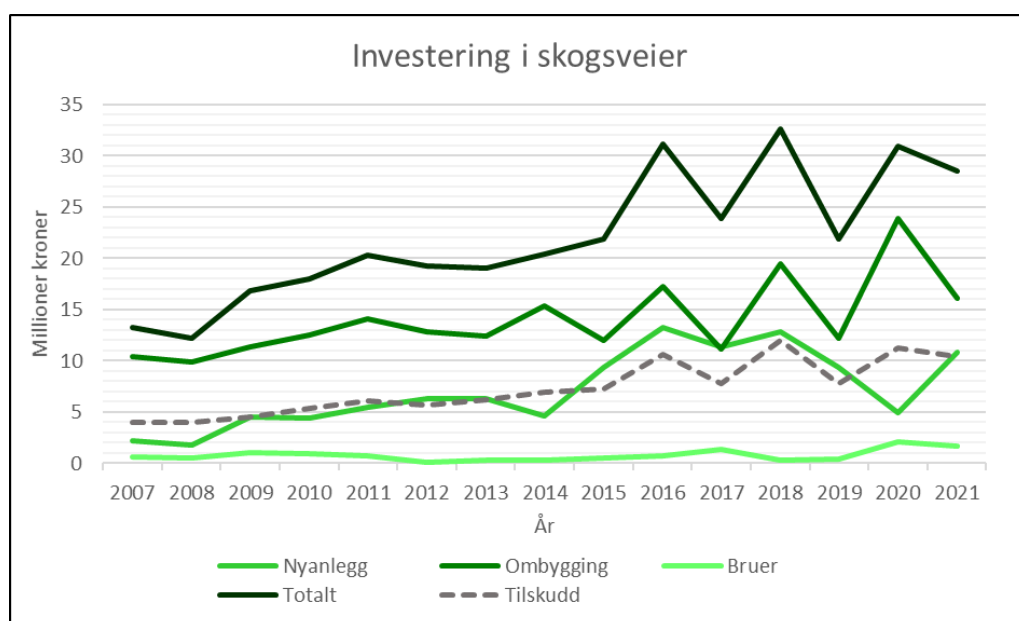

Diagram 10: Årlige investeringer i skogsveier i Vestfold og Telemark siste 15 år, totalt og fordelt på nyanlegg, ombygging og bruer. Tilskudd vises som stiplet linje. Kilde: Skogfondsregnskapet.

Årsmelding 2021

Investering i skogsveier

Det er investert 28,5 mill. kr i skogsveier i 2021, av dette 10,79 mill. kr til nye og 16,12 mill. kr til ombygging av skogsveier, både skogsbilveier og traktorveier med tilskudd, uavhengig om veien er ferdig eller ikke. Det ble investert 1,63 mill. kr i nye bruer og ombygging av bruer på skogsbilveier. I tillegg er det investert i en

vesentlig mengde permanente traktorveier og driftsveier uten tilskudd. Tilsvarende for 2020 var en samlet investering på 30,93 mill. kr til skogsveier, der 5,00 mill. kr gikk til nye veier, 23,90 mill. kr til ombygging og 2,08 mill. kr til bruer.

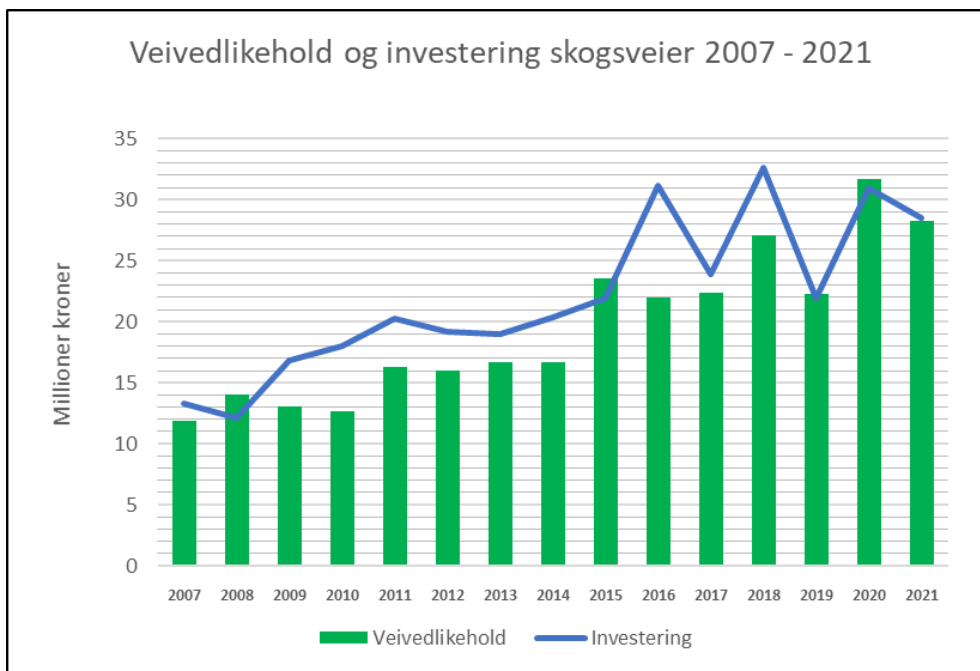

Diagram 11: Årlige investeringer i skogsveier og veivedlikehold i Vestfold og Telemark siste 15 år. Det brukes store ressurser på å opprettholde kvaliteten på veiene etter bygging. Kilde: Skogfondsregnskapet.

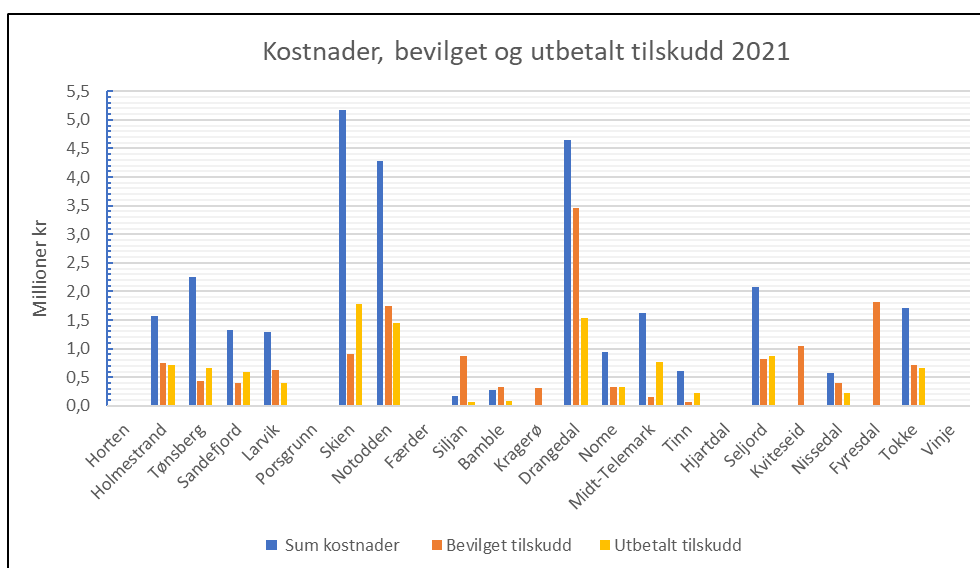

Diagram 12: Kostnader til vei dekket med skogfond, samt utbetalt tilskudd og bevilget tilskudd i 2021, fordelt på kommuner. Tilskudd blir bevilget før byggestart og utbetalt etter at veien er ferdig, eventuelt delvis under byggingen. Utbetalingsår er derfor ofte forskjellig fra bevilgningsår. Kilde: Skogfondsregnskapet.

Stubbeveien i Bamble. Foto: Per Kristoffersen, SFVT

Bruer på skogsbilveier – prosjekt

Prosjektet med inspeksjon av bruer på skogsbilveier i kommunene Bamble, Skien, Porsgrunn, Siljan, Drangedal og Kragerø ble avsluttet med utsending av de siste rapportene fra inspeksjonen av 209 bruer i området. Dette har resultert i ombygging og renovering av flere

av bruene i området. Høsten 2021 ble samtidig nytt prosjekt for inspeksjon av bruer i kommunene Nome, Midt-Telemark, Notodden, Tinn og Hjørtedal satt i gang, der det er planlagt registrering av tilstanden på 256 bruer innen utgangen av 2022.

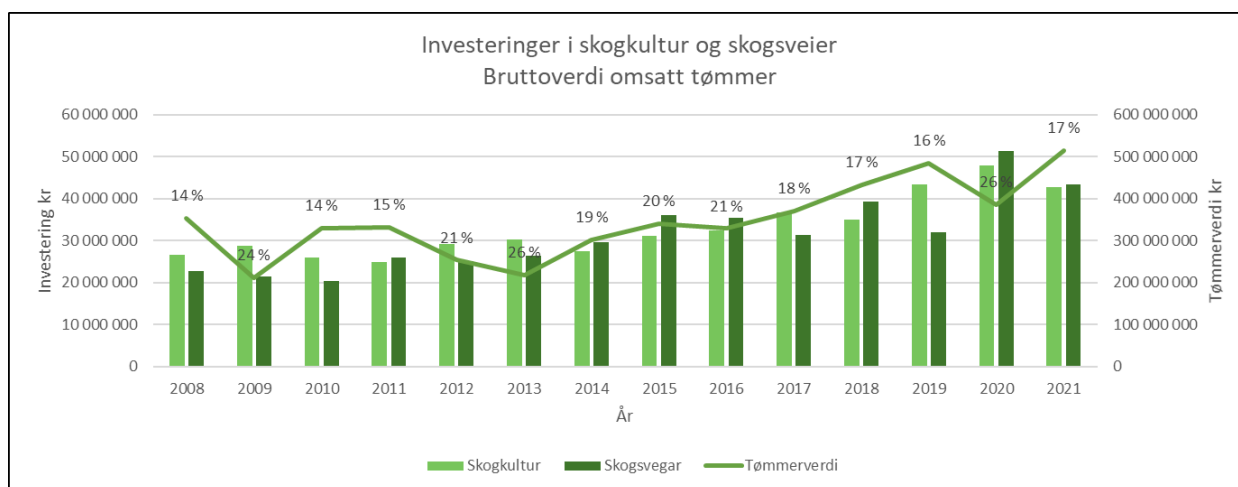

Diagram 13: Investeringer i skogkultur og skogsveier i Vestfold og Telemark siste 15 år, og hvor stor prosentandel dette utgjør av bruttoverdien av omsatt tømmer det enkelte år. Kilde: Skogfondsregnskapet.

Kontroll

Landbruksforvaltningen har en rekke kontrolloppgaver innen skogbruk. Kontroll er nødvendig for å sikre at statlige virkemidler blir brukt i samsvar med regelverk og retningslinjer.

Kommunene kontrollerer tiltak som skogeiere søker om bruk av skogfond og/eller tilskuddsmidler til. Blant annet kontrolleres det at tiltakene er gjennomført på skogfaglig, økonomisk og miljømessig forsvarlig måte og at vilkår gitt av kommunen er fulgt. Statsforvalteren kontrollerer tiltak som er omsøkt av kommune eller fylkeskommune.

Statsforvalteren gjennomfører også forvaltningskontroller av kommunene, hvor vi undersøker om kommunene forvalter skogfonds- og tilskuddsordningene i samsvar med lover, forskrifter og retningslinjer. Blant annet undersøker vi om kommunene kontrollerer et tilstrekkelig antall tiltak ved stedlig kontroll og om kommunene har god oversikt over risiko knyttet til ordningene.

Etter skogbruksloven § 6 og forskrift om berekraftig skogbruk, skal skogeier sørge for tilfredsstillende foryngelse innen 3 år etter hogst og se til at det er samsvar mellom hogstform og foryngelsesmetode. To viktige kontrolloppgaver for å følge opp at foryngelsesplikten overholdes, er foryngelseskontrollen og resultatkartleggingen.

Foryngelseskontroll

I foryngelseskontrollen får kommunene en oversikt over alle eiendommer hvor det for tre år siden er avvirket over 250 m³ grantømmer og det i de påfølgende tre årene er plantet mindre enn 1 000 planter. Kommunene følger opp med brev til skogeierne, og skogeierne returnerer egenmeldingsskjema. Ut fra informasjon fra skogeier, følger kommunen opp med feltkontroll eller andre aktuelle tiltak. Skogeierne skal følges opp helt til tilfredsstillende foryngelse er etablert.

Resultatkartlegging

Resultatkartleggingen er en kartlegging som skal gi en status over hogstflater på nasjonalt nivå. Kartleggingen gjennomføres som en stikkprøvekontroll, hvor eiendommer trekkes ut tilfeldig av Landbruksdirektoratet. Hvert fylke har et fast antall prøveflater. Kartleggingen gjennomføres tre år etter hogst.

De kartlagte flatene skal gi grunnlag for å vurdere om regelverk og virkemidler i skogpolitikken fungerer etter hensikten. Målet med resultatkartleggingen er å undersøke om forskrift om berekraftig skogbruk er fulgt. Blant annet registreres det om det er tatt hensyn til miljøverdier og om det er gjort tilstrekkelige investeringer i etablering av ny skog etter hogst.

Rapporten fra resultatkartleggingen for 2020 (årsrapportene fra Landbruksdirektoratet foreligger først i september året etter kartleggingen), oppsummerte med at det i Vestfold og Telemark var tatt hensyn til registrerte miljøverdier på 99,6 % av arealet og at kantsoner var ivaretatt på 98,3 % av arealet. 76 % av arealet var tilfredsstillende forynget i henhold til kravene i forskriften. Arealer som er omdisponert til nydyrking eller andre formål eller utgikk fra kartleggingen av andre årsaker, utgjorde 8 av 138 uttrukne flater i vårt fylke.

Resultatkartleggingene gir viktig informasjon om at det på ¼ av arealet ikke er gjennomført gode nok tiltak for å sikre tilfredsstillende foryngelse. Det er en utfordring skogbruket må ta tak i. På arealene som drives med aktivt skogbruk må produksjonsevnen utnyttes, slik at tilgangen til fornybart råstoff og CO₂-bindingen blir best mulig.

Skogskader

Granskogen er i deler av fylket fremdeles i restitusjonsfase etter tørken i 2018, og barkbilleangrep er et problem, særlig i øst og sør. I 2021 var det også to akutte skadehendelser i skogen i Vestfold og Telemark. Disse rammet ulike deler av fylket på ulike tidspunkt, og aktiviteten i 2021 måtte styres ut fra skadebildet. Skogskadene vil også påvirke prioriteringene i årene fremover.

Snø

Det kom tunge snøfall i store deler av fylket ved årsskiftet 2020/2021 og i januar 2021. I Holmestrand, Sandefjord, Larvik og Siljan medførte det betydelige topp- og stammebrekkskader i høydelaget 300-450 moh. Vestover i fylket var skadeomfanget mindre, men det ble meldt inn skader i Kviteseid og Tokke. Lokalt på bestandsnivå ble 70-80 % av trærne skadet. Skadene forekom i alle hogstklasser, og særlig i hogstklasse 3 og 4.

Storm

19. november 2021 traff en kraftig storm store deler av Østlandet. I vårt fylke ble det meldt om store skader i Hjartdal, Tinn, Vinje og Tokke og spredte skader i Kviteseid, Seljord og Midt-Telemark. Det ble anslått at ca. 125 000 m³ tømmer ble felt av vinden i disse kommunene.

Landbruksdirektoratet kom raskt i gang med å innhente informasjon fra forvaltningen og

skognæringen i de berørte fylkene. Det har vært og vil bli avholdt jevnlig statusmøter for å følge fremdriften i oppryddingsarbeidet og avklare ulike problemstillinger som dukker opp underveis. Blant annet har det vært gjort avklaringer om bruk av skogfond til oppryddingsarbeid og det har vært diskutert bruk av andre virkemidler for å stimulere til opprydding.

Målet er at det blir ryddet opp i mest mulig av den vindfelte skogen raskest mulig, slik at faren for barkbilleoppblomstring reduseres, verdier reddes og de skadde skogarealene forynges og settes i produksjon igjen. En del skadd skog er utilgjengelig fordi den ligger i krevende terreng eller uten veiforbindelse. For den tilgjengelige skogen, arbeider tømmerkjøperne hardt med planlegging av drifter og uttransport. Opprydding i vindfelt skog er farlig og krevende arbeid som går saktere enn normale drifter. Tømmeret som hogges må transporteres ut av skogen før barkbillene svermer til våren og før lagringsskader oppstår. Det krever en helhetlig plan fra hogst, via utkjøring, tømmertransport og til avsetning i markedet. Skogeier er uansett den som må skaffe seg oversikt over tilstanden i egen skog og bestille hogst, og nå må skogeiere ta ansvar og sørge for at det blir ryddet opp.

Stormen 19. november førte til store skader. Her fra Nordbygda i Hjartdal.
Foto: Hans Jørgen Aase, Hjartdal kommune

Granbarkbiller

Allerede i mai, ved første tømning av billefeller i barkbilleovervåkingen, fikk vi et urovekkende varsel om at billebestanden har økt lokalt i vårt område. Etter andre felletømming i juni hadde kommunene Tønsberg, Larvik og Holmestrand allerede fanget over 30 000 granbarkbiller i gjennomsnitt. Landbruksdirektoratet, i samråd med NIBIO, varslet at faren for barkbilleangrep lokalt var høy øst og sør i Vestfold og Telemark gjennom hele sommeren. Resultatene fra felletømmingene og oppdaterte risikovarsler gjennom sesongen, kan følges i egen [barkbilleportal i karttjenesten Kilden](#) fra NIBIO. De digitale kartlagene om barkbilleovervåking ble publisert første gang i 2021.

30 000 biller er anslått av NIBIO til å være utbruddsnivå, det vil si at mengden med granbarkbiller er så stor at de kan angripe og drepe friske grantrær. Det er viktig å presisere at NIBIOs beregninger pr. region (gammel fylkesinndeling) er basert på gjennomsnittet av alle fellene i regionen, og at det er store lokale variasjoner. Ved sesongens slutt, var det i Vestfold-kommunene fanget 20 624 granbarkbiller i gjennomsnitt pr. felle. I Telemark var tilsvarende tall 15 255. Dette tilsvarer en økning på henholdsvis 68 % og 12 % fra året før. Billenivået er imidlertid bare 69 % og 51 % av nivået ved slutten av utbruddet på 1970-tallet. Rapporten med resultater fra barkbilleovervåkingen, diskusjon og vurdering av situasjonen kan leses på [NIBIOs nettside](#).

Forskere ved NIBIO har beregnet utviklingsmodeller for granbarkbille ut fra terskelverdier for nedre minimumstemperatur som kreves for at barkbillene skal produsere en generasjon med nye biller, fra sverming, parring og egglegging, via larve og puppe til fullt utviklet bille. Ut fra antall døgn med temperaturer over terskelverdien, har NIBIO beregnet hvor langt billene har kommet i utviklingen av første og andre generasjon biller gjennom sesongen. I 2021 fant de at vekstsesongen i østlige og sørlige deler av

Vestfold og Telemark var så lang og varm at forholdene lå til rette for fullstendig utvikling av to generasjoner biller. I Vestfold tilsa beregningene at andre generasjon kunne være voksen allerede innen 10. september. Stor aktivitet av larver og umodne biller under barken i blant annet Holmestrand i august bekreftet dette.

Forskere fra NIBIO diskuterte skadesituasjonen i Vestfold og Telemark på en feltdag i Holmestrand i september.

Foto: Ingrid Knotten Haugberg, SFVT

Det er flere faktorer som avgjør om barkbillebestanden øker, blant annet hvor vellykket overvintringen i bakken eller under barken er for billene og hvor motstandsdyktige grantrærne er mot angrep. Svekkede trær er lettere å kolonisere for granbarkbillene enn friske trær. Et stort forråd av svekkede trær øker billenes evne til å oppformere seg. Når forrådet av svekkede grantrær etter tørken minker, mener forskerne at det tar lenger tid for billene å bygge opp en bestand som er stor nok til å kolonisere mer vitale trær. Det kan være grunnen til at det har tatt 2-3 år fra tørkesommeren til de store skadene har kommet i for eksempel Holmestrand.

Store vindfelling gir flere svekkede trær, noe som kan bidra til ytterligere økning i barkbillepopulasjonen. Derfor er det meget bekymringsfullt at vi fikk store vindfelling nord i Telemark i november. Det er stor fare for at granbarkbillene vil angripe disse områdene,

Årsmelding 2021

som også fikk betydelige skader under barkbilleutbruddet på 1970-tallet. Opprydding i vindfelt skog i disse områdene så raskt som mulig, er svært viktig.

Hogst for å hindre angrep og redde verdier

Det er sannsynlig at bestanden av granbarkbiller er større ved starten av vekstsesongen 2022 enn foregående år, og etter stormen i november 2021 ligger det mange vindfelte, svekkede trær spredt rundt i skogen. Det er reell fare for at barkbilleangrepene sprer seg vestover og nordover og øker i omfang. Det er helt avgjørende at skogeiere nå følger opp med god skoghygiene og bestiller oppryddingshogst i vindfelt skog. Tømmerkjøperne prioriterer slik hogst.

Granbarkbillene angriper vanligvis svekkede trær, og mye gran i Vestfold og Telemark ble svekket under tørkesommeren i 2018. Det er usikkert hvor godt restituert granskogen er. Forskning har vist at det kan ta 5-6 år før grantrærne har normal vitalitet igjen etter tørke. I nærheten av granskog som ble drept av barkbiller i 2021, vil barkbillebestanden lokalt være høy. Risikoen for angrep på frisk granskog i nærheten i 2022 vil derfor være høy. Skogeiere må vurdere hogst av slik granskog, selv om den etter planen skulle stått noen år til før avvirkning. Å la skogen stå kan medføre et stort verditap, hvis den blir angrepet av granbarkbiller. Nå er vi i en situasjon der økonomisk hogstmodenhet kan inntreffe før biologisk hogstmodenhet.

Skadeforebygging

Vi har de siste årene hatt flere hendelser med værforhold som har skadet betydelige mengder skog, regionalt og lokalt. Når skaden oppstår, dreier det seg om å rydde opp og redde verdier. Da er det snakk om å begrense skadene, ikke forebygge. Enkelte hendelser er det umulig å gardere seg mot, men konsekvensene og skadeomfanget kan reduseres gjennom forebyggende tiltak.

Forebygging mot skader i skog er langsiktige tiltak, som må startes i ungskogfasen.

Gjennom ungskogpleie får hvert enkelt tre bedre plass til å utvikle både rot og diameter og bli et stabilt tre som tåler mer vind og snø. På en annen side vil glisne bestand føre til at verdiproduksjonen og CO₂-bindingen på arealet går ned, fordi det blir økt kvistmengde og økt avsmalning og tilveksten går ned i glissen skog. I tett skog i hogstklasse 4, vil trærne ha «sosial stabilitet» ved at de støtter og skjermer hverandre. Samtidig vil det være få valgmuligheter når det gjelder avvirkning i tette bestand, og en kraftig snøskade kan gi total kollaps. Det gjennomføres forskning på hva slags skogbehandling som kan gi en mer motstandsdyktig skog og samtidig best mulig produksjon. Uansett hvilken skjøtselsstrategi som velges, vil ungskogpleie være avgjørende for å kunne velge forvaltningsstrategi når skogen når hogstklasse 3 og 4.

Skogforsikring

Erfaringene fra 2021 og episoder med kraftig nedbør, tørke og vind de siste årene, tilsier at vi må forvente at værhendelser som skader skogen kommer forholdsvis hyppig og at vi ikke kan forutse hvor og hvordan de treffer. Ingen skogeier i noen del av landet kan føle seg trygg på at skader ikke vil ramme akkurat dennes skog. [Skogbrand Forsikringsselskap Gjensidig](#) forsikrer skog i Norge. De har oppgitt at ca. 60 % av arealet som ble rammet av stormen 19. november var dekket av forsikring mot stormskader. I noen kommuner lå dekningsgraden nede på 20 %.

Skogeiere som ikke har forsikring, bør sette seg inn i vilkårene og bestille forsikring. Skogbrand tilbyr forsikring mot brann, inkludert smågnagere, og storm, inkludert snøskader. Uten forsikring bærer skogeieren selv hele risikoen. Skogforsikring kan dekkes med skogfond med skattefordel.

Årsmelding 2021

Skogbruksplanlegging

Skogbruksplanlegging skal fremme et bærekraftig skogbruk med aktiv næringsmessig utnytting av skog- og utmarksressursene på kort og lang sikt, slik at biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet. Dette gjøres i henhold til forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer. Tilskudd til skogbruksplaner med miljøregistreringer, og nå også miljørevisjon, forvaltes av Statsforvalteren. Tilskuddssatsene blir vurdert i hvert enkelt takstprosjekt avhengig av produkt-sammensetning og innhold. Tilgangen på midler vil også kunne påvirke tilskuddssatsen.

Skogbruksplanlegging deles ofte opp i for- og hovedprosjekt. Det tar vanligvis tre år fra oppstart av et skogbruksplanprosjekt til sluttleveranse av skogbruksplan til skogeierne.

Behovsvurdering for revisjon av miljøregistreringer faller under forprosjekt. Det innebærer at tidligere miljøregistreringer analyseres og det utarbeides en rapport med anbefaling for hvordan revisjonsarbeidet skal foregå. Når behovsutredningsrapporten foreligger, må prosjektgruppen involvere sertifikatholderne i området, da det er de som avgjør hvilke vilkår som skal gjelde for revisjons-

arbeidet. Behovsutredningene knyttet til revisjon av miljøregistreringene dekkes fullt ut med tilskuddsmidler. Kostnadene til behovsutredningene varierer med kompleksiteten på de eksisterende registreringene.

I 2021 og i årene som kommer vil det være høy aktivitet og flere pågående takstprosjekter samtidig i Vestfold og Telemark. Statsforvalteren vil i løpet av mai 2022 legge ut et oversiktskart over takstprosjekter og fremdriftsplan på vår nettside, under landbruk og mat -> kart og statistikk. Vi ønsker med dette å lette arbeidet til kommunene med å planlegge takstprosjektene og være tidlig på banen med å melde inn behovet for flyfotografering og laserskanning i Geovekstprosjektene. Geovekst er et samarbeid på regionalt nivå, hvor en av partnerne er kommunen. Målsetningen er å gjennomføre kartlegging og datainnsamling (eksempelvis flyfotografering og laserskanning) som tilfredsstiller bredt brukerbehov for å løse samfunnsoppgaver. Det er viktig at landbrukskontorene har tett dialog med kart- og oppmålingsavdelingen i kommunen for å melde inn behov for flyfotografering og laserskanning.

Tabell 1: Skogbruksplanprosjekter som er igangsatt.

Prosjektnavn	Prosjekttype	Planareal (daa)	Forventet avslutning (år)	Estimert kostnad (kr)	Estimert tilskudd (kr)
S.D. Cappelen 2020-2022	Skogbruksplan ^m /MiS	141 737	2022	1 830 710	915 355
Holmestrand 2021-2023	Skogbruksplan ^m /MiS	225 000	2024	3 600 000	1 800 000
Fyresdal, Tokke og Vinje 2021-2023	Skogbruksplan ^m /MiS	940 000	2024	15 040 000	7 520 000

Tabell 2: Skogbruksplanprosjekter som er i forarbeidsfasen.

Prosjektnavn	Fase	Planareal (daa)	Forventet avslutning (år)	Estimert kostnad (kr)
Larvik 2022-2024	Forprosjekt- behovsutredning MiS	320 000	2025	6 400 000
Skien og Siljan 2022-2024	Forprosjekt- behovsutredning MiS	296 900	2025	4 750 400
Notodden 2022-2025	Forprosjekt- behovsutredning MiS	511 900	2025	7 678 500
Sandefjord 2022-2025	Forprosjekt- behovsutredning MiS	200 000	2025	3 000 000

Årsmelding 2021

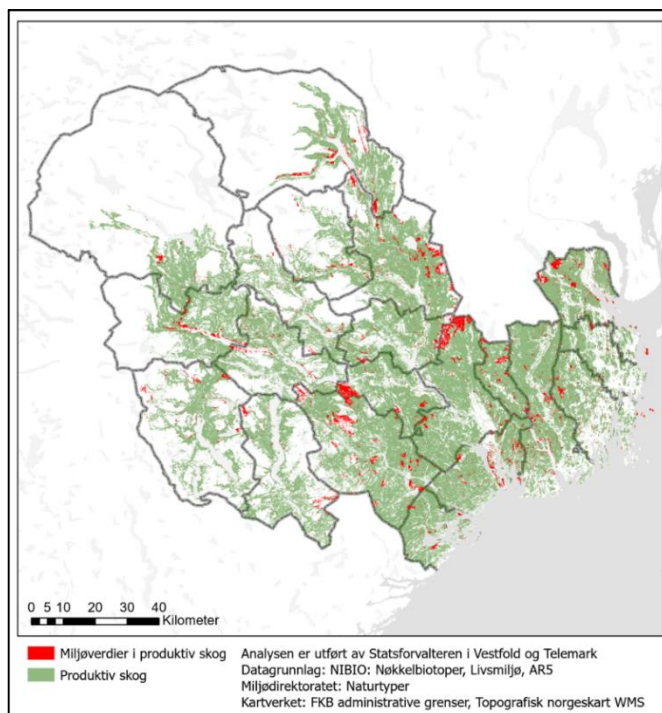
Status for skogareal med restriksjoner på grunn av miljøverdier

For å nå målene om bærekraftig forvaltning av skog, må skogeier oppfylle en rekke krav, både krav som er gitt i norsk lovverk og krav som stilles i Norsk PEFC Skogstandard til skogeiere som er sertifiserte for levering av tømmer. Kravene dreier seg blant annet om at særskilte miljøverdier skal tas vare på gjennom nøkkelbiotoper. Det er dessuten krav om at eksterne kilder til miljøinformasjon, som Miljødirektoratets Naturbase og Artsdatabankens artskart alltid skal konsulteres før hogst.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har de siste årene gjort analyser av hvor stort produktivt skogareal som er pålagt restriksjoner for skogbruksaktivitet. Skog som er vernet etter naturvernloven, naturtyper med A-verdi og utvalgte MiS-nøkkelbiotoper er tatt med i oversikten. I 2020 var 5,6 % av den produktive skogen i fylket pålagt slike restriksjoner. I 2021 hadde tilsvarende tall økt til 5,8 %. Tallet øker litt hvert år, blant annet på grunn av utvidelse av flere verneområder.

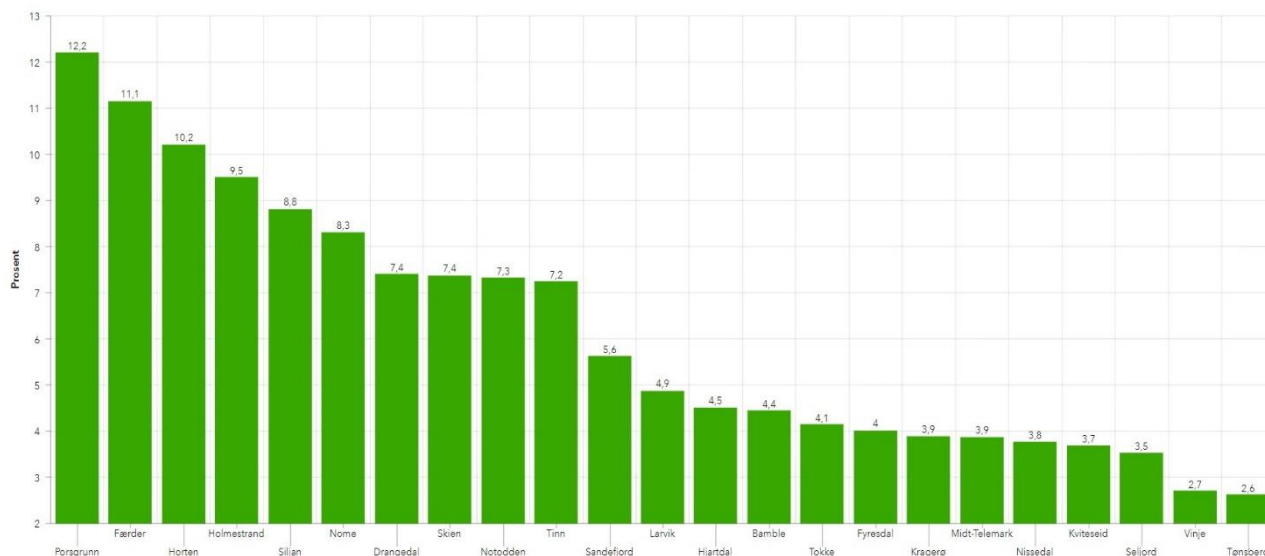
Det er politisk vedtatt at 10 % av det produktive skogarealet i Norge skal vernes. I 2021 var

andelen av produktiv skog som er vernet etter naturvernloven i vårt fylke 3,4 %, mot 3,2 % i 2020.

Produktiv skog i Vestfold og Telemark og miljøverdier i den produktive skogen.

Prosent produktiv skog med miljøverdier

Andel av det produktive skogarealet pr. kommune som har restriksjoner på grunn av miljøverdier.

Miljøtiltak i skog

Tilskudd til miljøtiltak i skogbruket (*forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 6*) er forvaltet av kommunene fra en nasjonal ramme.

Ordningen har vært svært lite brukt i 2021. Dette kan skyldes at ordningen er lite kjent hos skogeiere. Det kan også skyldes at søkere opplever ordningen som uklar og at forvaltningen ikke har klart å gi tydelig og konkret informasjon om ordningen.

Tilskudd i ordningen kan gis til å dekke økonomiske tap knyttet til langsiktig bevaring av spesielle miljøverdier, der hensyn til disse krever at skogeieren avstår fra hogst eller

legger om skogsdriften. Det er viktig å presisere at tilskuddet er begrenset til miljøverdier registret som nøkkelbiotoper etter MiS-metodikk. Tilskuddet er viktig for å dempe belastningen hos enkeltskogeiere som får store arealer utfigurert i form av nøkkelbiotoper. Kommuner som er i gang med nytt skogbruksplanprosjekt bør informere skogeiere om denne ordningen.

Til skjøtsel av nøkkelbiotoper og tiltak knyttet til friluftsliv og kulturminner, kan det gis tilskudd til som engangstiltak.

Skog og klima

Politiske mål

I Hurdalsplattformen beskriver sittende regjering målsettinger for klimapolitikken med bakgrunn i at den menneskeskapte klima- og naturkrisen er vår tids største utfordring. I plattformen omtales bruken av skogen som en fornybar ressurs til å skape arbeidsplasser i Norge og sørge for verdiskaping. Konkrete tiltak som omtales og berører skogbruket siteres her:

- Øke tilskuddet til skogplanting, ungskogpleie og andre skogkulturtiltak for å øke CO₂-opptaket og sikre ressursgrunnlaget for industrien.
- Øke satsinga på skogsbilveinettet for å tilpasse det til endrede klimaforhold og moderne tømmertransport.
- Etablere et program for godt klimaskogbruk i samarbeid mellom staten, skognæringa og andre berørte næringer.
- Gjennomføre skogvernet på en måte som får minst mulig konsekvenser for avvirkingen og skognæringa sine muligheter til å bidra i det grønne skiftet.

- Stille krav om at nye bygg og anlegg bygges med klimavennlige materialer.
- Øke fokuset i arealplanleggingen på naturområder som binder jordsmonnet, lagrer karbon, beskytter mot erosjon og som er viktig for overvannshåndtering og flomdemping.
- Regjeringen vil ta et krafttak for naturen gjennom å bruke og styrke naturens evne til å lagre klimagasser.
- Styrke det frivillige skogvernet, gjennom en mer treffsikker ordning for frivillig vern og økt drift av den produktive skogen.
- Stimulere til økt bruk av biodrivstoff og skjerpe kravene til innblanding av andregenerasjons biodrivstoff for relevante transportformer, blant annet gjennom lavere avgifter.

Tiltakene som beskrives i Hurdalsplattformen er positive, og skaper forventning om en økt satsing på skogbruket med bedre rammebetingelser. Det blir derfor spennende å

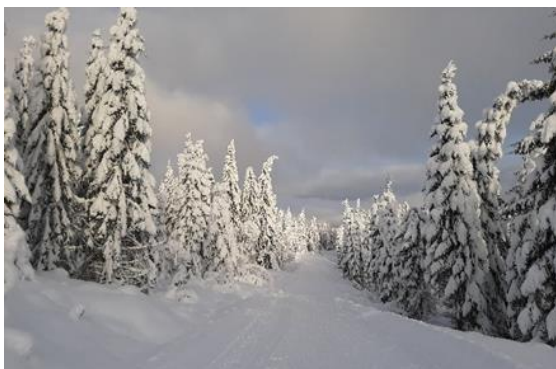
Årsmelding 2021

se hvordan dette gjenspeiles i det første statsbudsjettet sittende regjering skal legge frem.

Skogen i et endret klima

Skogsvegetasjonen er selv svært sårbar for klimaendringer. Store deler av Vestfold og Telemark ligger i et geografisk område av Skandinavia hvor klimaendringene forventes å gi høyere årsmiddeltemperatur, mindre nedbør i sommerhalvåret, og mer nedbør med kraftig vind rundt lavtrykkene om vinteren (kilde: Klimakur2030).

2021 startet med store snøskader med mye toppbrekk på skogen i enkelte høydeler, og sluttet med lokalt store mengder vindfelt skog etter stormen over Østlandet 19. november. Disse hendelsene bekrefter utfordringene det er å drive aktivt skogbruk, som har et så langsiktig perspektiv. De investeringer en gjør i å etablere ny skog etter avvirkning skal stå seg 50–100 år frem i tid. Hva slags skogbehandling kan gi en sterkere skog? Kan vi øke skogens stabilitet mot vind- og snøskader? Gir vi trærne i ungdommen mulighet til å utvikle harmoniske kroner og gode røtter?

Episoder med tunge snøfall førte til store skader i enkelte høydeler i 2021. Bildet er fra Lardal i Larvik kommune.

Foto: Ingrid Knotten Haugberg, SFVT

Det er allerede registrert mer intensiv vekst, med kortere omløpstid og høyere produktivitet i kulturskog av gran, men det er også registrert økt angrepsstyrke og frekvens av skadegjørere som nedbrytningssopper og insekter (kilde: NIBIO). Dette peker i retning av en endring i treslagsvalg, med mer barblending på midlere boniteter. En kan se for seg en endret skogbehandling der kraftig reduksjon i treantallet i en sen hogstklasse II kan være riktig, og hvor tynning blir mindre og mindre aktuelt som følge av færre døgn med frost og bæresterk mark.

Klimaendringene fører til at skoggrensen kryper oppover i fjellet. Utsikt fra Håkådalen i Tinn.

Foto: Ingrid Knotten Haugberg, SFVT

En ulempe med sterk avstandsregulering og ingen tynning er imidlertid at det gir lavere volumproduksjon, tilveksten går ned, CO₂-bindingen går ned, avsmalningen øker og kvistmengden øker. Skogbruket i våre områder står over for et valg der begrepet «robust fremtidsskog» kanskje bør vektlegges mer enn hensynet til optimal volumproduksjon.

Årsmelding 2021

Hogst-tilskudd Covid-19

Landbruksdepartementet fastsatte 9. juni 2020 en midlertidig forskrift om tilskudd for å opprettholde hogstaktivitet i skogbruket i 2020. Tilskuddet skulle avhjelpe negative konsekvenser for skogsentreprenørene i skogbruket som følge av utbruddet av covid-19. Ordningen ble videreført ut mars 2021 bl.a. på grunn av at flere planlagte skogsdrifter ble utsatt til 2021 på grunn av bløte forhold i skogen høsten 2020, kapasitet for hogstmaskiner og for å få ferdigstilt skogsdriftene med opprydding av sporskader mv.

Ordningen ble mye brukt i Vestfold og Telemark for tilskudd til skogsdrifter med høy driftskostnad som skyldes enten bratt og vanskelig terreng, lang terrengtransport og/eller lav kubikkmasse i hogstfeltet. I driftsprisen som kunne godkjennes som kostnadsgrunnlag for tilskudd inngikk

kostnaden for hogst og kjøring med hogstmaskin og lassbærer, manuell felling, enkel graving for nødvendig forsering av hindringer i terrenget, flyttekostnader og oppretting av sporskader.

Forutsetninger ifølge tilskuddsforskriften for ordningen er en driftskostnad på minst 160 kr/fm³ for på kunne motta tilskudd for skogsdrift med høy driftskostnad og 230 kr/fm³ for førstegangstynning. Tilskuddet var begrenset oppad til 120 kr/fm³. For taubanedrifter ble det gitt et ekstra tilskudd på 60 kr/fm³.

For Vestfold og Telemark var gjennomsnittlig tilskuddssats 32 kr/fm³ for 2021 og 46 kr/fm³ for 2020 for alle ordningene innenfor tilskuddsforskriften for ekstraordinært tilskudd som følge av koronapandemien.

Tabell 3: Tilskudd (kr) utbetalt 2021 og 2020 til den ekstraordinære ordningen med tilskudd til skogsdrifter for å opprettholde hogstaktivitet som følge av negative konsekvenser av koronapandemien.

Kommune	Skogsdrift med høy driftskostnad		Førstegangs-tynning		Taubanedrift		Sum 2021	Sum 2020
	2021	2020	2021	2020	2021	2020		
Holmestrand			12 292				12 292	
Tønsberg		131 044						
Sandefjord		122 220		1 733				123 953
Larvik	3 838	12 500					3 838	12 500
Porsgrunn	30 472	59 900					30 472	59 900
Skien	343 802	168 975					343 802	168 975
Notodden	123 973	755 924		3 891			123 973	759 815
Færder		788 520						
Bamble	18 811	33 238					18 811	33 238
Kragerø		89 818						
Drangedal			118 230				118 230	
Midt-Telemark	2 965	227 022			53 700	40 920	56 665	267 942
Tinn	136 723						136 723	
Hjartdal	47 489	367 674					47 489	367 674
Seljord	40 875	869 959					40 875	869 959
Kviteseid	95 423	268 328		20 426	36 000		131 423	288 754
Nissedal		163 704						
Fyresdal		26 250						
Tokke	125 874	601 135					125 874	601 135
Vinje	149 123	249 093					149 123	249 093
Sum	1 119 368	4 935 304	130 522	26 050	89 700	40 920	1 339 590	5 002 274

Tabell 4: Hogst 2021 og 2020 med tilskudd gjennom ordningen som følge av pandemien med koronaviruset.

År	Hogst m ³	Total driftskostnad kr	Herav manuell trefelling kr	Total driftskostnad kr/m ³
2021	40 370	8 650 531	124 040	214
2020	112 626	26 029 882	730 754	228
Sum	152 996	34 680 413	854 794	

Årsmelding 2021

Tabeller

Avvirkning kommunevis 2021

Kommune	Gran	Furu	Lauv	Ved	Sum volum	Bruttoverdi	Gj.snittpris	Juletrær	
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	kr	kr/m ³	antall	kr
Horten	10 671	432	824	4 813	16 740	5 843 322	349		
Holmestrand	97 751	4 163	6 859	7 874	116 647	46 765 820	401		
Tønsberg	42 405	4 726	2 514	10 555	60 200	22 516 642	374		
Sandefjord	57 029	4 496	5 515	13 955	80 995	30 121 219	372	13 485	1 478 270
Larvik	148 052	6 099	4 702	17 766	176 619	74 123 422	420	3 850	695 916
Porsgrunn	12 213	394	564	4 324	17 495	6 481 263	370		
Skien	89 482	22 179	3 146	12 917	127 724	54 627 101	428		
Notodden	40 094	49 007	1 143	4 976	95 220	39 746 691	417		
Færder	998	201	49	637	1 885	570 314	335	520	104 000
Siljan	30 108	541	496	1 440	32 585	14 579 301	447		
Bamble	34 459	12 572	1 420	4 166	52 617	22 186 927	422	2 097	821 537
Kragerø	8 363	6 068	599	1 455	16 485	6 714 286	407		
Drangedal	37 038	30 761	2 310	6 267	76 376	30 712 370	402		
Nome	19 569	18 679	45	3 533	41 826	16 456 672	393		
Midt-Telemark	41 355	32 326	1 353	7 688	82 722	33 513 308	405	1 298	321 560
Tinn	24 441	10 413	579	64	35 497	15 058 627	424		
Hjartdal	26 482	11 273	376	4 149	42 280	17 006 242	402		
Seljord	20 469	4 198	33	1 657	26 357	10 916 290	414		
Kviteseid	24 325	7 552	491	1 575	33 943	13 897 346	409		
Nissedal	9 668	31 104	625	1 322	42 719	18 815 618	440	350	106 000
Fyresdal	12 088	15 039	168	414	27 709	11 498 991	415		
Tokke	23 873	6 412	91	1 311	31 687	13 471 285	425		
Vinje	20 630	2 287	28	1 145	24 090	9 440 195	392		
SUM 2021	831 563	280 922	33 930	114 003	1 260 418	515 063 252	409	21 600	3 527 283
Sum 2020	703 069	264 888	30 667	110 518	1 109 142	385 938 351	348		
Sum 2019	799 650	268 448	39 871	115 505	1 223 474	485 291 909	397		
Sum 2018	742 904	270 810	32 504	106 095	1 152 313	433 723 848	376		
Sum 2017	736 391	263 679	23 690	90 677	1 114 437	371 107 968	333		
Sum 2016	719 239	235 903	18 273	86 428	1 059 843	328 720 797	310		
Sum 2015	731 217	229 926	13 225	64 995	1 039 363	339 736 746	327		
Sum 2014	610 920	213 928	12 179	53 142	890 169	300 925 805	338		
Sum 2013	540 762	178 172	8 712	46 350	773 996	217 924 348	282		
Sum 2012	603 023	189 812	16 291	44 738	853 864	253 330 661	297		
Sum 2011	692 442	227 391	18 042	51 139	989 014	331 531 585	335		
Sum 2010	672 619	242 225	22 485	37 751	975 080	328 912 853	337		
Sum 2009	512 627	178 071	20 044	22 357	733 099	211 308 014	288		
Sum 2008	733 318	246 739	30 217	15 765	1 026 039	353 672 864	345		
Sum 2007	740 902	232 832	26 984	10 877	1 012 780	361 998 025	357		
Sum 2006	613 696	231 040	24 287	9 241	878 264	268 795 011	306		
Sum 2005	606 969	253 576	20 858	10 551	891 954	273 018 281	306		

Lassbærer i Våle.

Foto: Ingrid Knotten Haugberg, SFVT

Årsmelding 2021

Skogkultur – planting 2021

Kommune	Nyplanting			Suppleringsplanting		Juletrær	
	Antall	Dekar	Kostnad kr	Antall	Kostnad kr	Antall	Kostnad kr
Horten	34 445	222	221 391	-	-	1 200	5 160
Holmestrand	333 645	2 300	2 057 552	36 430	273 835		
Tønsberg	210 825	1 960	1 409 823	19 350	165 261		
Sandefjord	336 626	3 045	2 202 137	15 835	125 598	8 500	75 650
Larvik	555 225	3 909	3 848 537	48 989	368 455	555	28 100
Porsgrunn	121 017	847	965 429	-	-	500	6 555
Skien	324 787	2 925	2 305 610	250	1 250		
Notodden	113 690	982	718 505	8 675	69 575		
Færder	3 500	33	22 985	500	2 700	1 180	19 078
Siljan	190 969	1 215	1 538 393	500	1 230		
Bamble	59 225	598	398 987	1 700	6 750	11 470	244 194
Kragerø	29 300	247	216 895	-	-		
Drangedal	50 885	678	370 301	1 400	10 220		
Nome	66 525	377	477 516	11 900	86 545		
Midt-Telemark	135 700	888	980 972	15 250	121 078	600	4 280
Tinn	16 850	162	116 799	3 800	27 090		
Hjartdal	63 650	503	396 230	5 600	24 640		
Seljord	50 575	1 010	411 069	-	-		
Kviteseid	54 850	456	349 535	5 175	33 099	150	2 810
Nissedal	25 750	169	181 938	600	5 130		
Fyresdal	77 550	565	525 148	3 000	21 770		
Tokke	53 800	875	379 074	16 550	124 535		
Vinje	26 800	237	181 026	2 800	21 996		
Sum 2021	2 936 189	24 203	20 275 851	198 304	1 490 757	24 155	385 827
Sum 2020	2 556 445	18 911	14 573 560	259 995	2 028 427	48 192	572 358
Sum 2019	2 863 173	21 679	14 015 526	296 599	2 217 075	59 224	643 061
Sum 2018	2 566 573	20 003	10 662 221	138 764	752 388	62 916	911 677
Sum 2017	2 306 413	16 741	9 444 015	156 797	800 949	58 332	742 687
Sum 2016	2 235 295	16 463	8 194 624	98 049	474 868	73 886	811 891
Sum 2015	1 975 638	13 589	7 100 833	90 419	481 649	138 002	1 215 308
Sum 2014	1 715 702	12 362	5 777 847	121 565	509 676	44 785	564 484
Sum 2013	1 929 911	13 864	6 562 930	139 650	543 300	72 668	858 331

Granplante på Dagsrud, Ulefoss.
Foto: Ingrid Knotten Haugberg, SFVT

Årsmelding 2021

Skogkultur – forarbeid 2021

Kommune	Grøfte-/bækkerensk		Markberedning		Flaterydding		Kjemisk forarbeid	
	Meter	Kostnad kr	Dekar	Kostnad kr	Dekar	Kostnad kr	Dekar	Kostnad kr
Horten	100	1 000	-	-	15	4 500	-	-
Holmestrand	450	18 000	68	40 800	307	61 620	70	28 000
Tønsberg	1 378	40 950	80	31 450	514	132 028	103	20 600
Sandefjord	2 877	109 780	22	10 475	677	104 752	92	33 380
Larvik	7 440	154 880	383	140 641	672	141 585	333	120 000
Porsgrunn	-	-	-	-	135	11 170	-	-
Skien	6 500	299 079	181	62 799	1 131	162 684	-	-
Notodden	1 120	24 250	1 219	438 655	439	57 010	17	7 200
Færder	120	6 175	-	-	-	-	-	-
Siljan	-	-	40	15 650	-	-	-	-
Bamble	3 482	146 050	-	-	222	43 930	-	-
Kragerø	445	13 550	-	-	2	4 660	-	-
Drangedal	444	19 420	-	-	2	400	10	4 000
Nome	730	27 340	110	40 200	169	38 060	-	-
Midt-Telemark	-	-	74	24 900	151	24 660	2	1 200
Tinn	-	-	55	24 500	140	18 530	-	-
Hjartdal	-	-	459	160 000	291	38 900	-	-
Seljord	-	-	-	-	-	-	-	-
Kviteseid	650	21 200	143	58 800	97	37 750	25	12 500
Nissedal	300	9 500	465	153 439	90	25 500	-	-
Fyresdal	-	-	20	7 920	70	13 000	-	-
Tokke	-	-	70	42 000	127	15 000	-	-
Vinje	-	-	3	1 950	-	-	-	-
Sum 2021	26 036	891 174	3 392	1 254 179	5 251	935 739	652	226 880
Sum 2020	24 383	1 104 076	2 869	985 726	7 888	1 395 206	221	59 947
Sum 2019	19 152	548 874	1 818	709 969	5 420	1 057 400	231	57 275
Sum 2018	21 551	541 580	1 561	463 030	3 760	805 317	199	48 761
Sum 2017	24 786	584 322	1 822	586 661	4 647	1 096 339	359	105 935
Sum 2016	17 215	432 806	1 736	470 936	3 808	631 775	749	220 208
Sum 2015	22 190	548 850	1 788	594 199	3 186	539 579	670	175 702
Sum 2014	16 610	398 262	2 082	646 585	1 803	300 108	1 110	345 926
Sum 2013	21 436	514 126	2 703	720 690	1 004	217 362	767	223 503

Grøft.

Foto: Melsom videregående skole

Årsmelding 2021

Skogkultur – etterarbeid 2021

Kommune	Ungskogpleie		Kjemisk etterarbeid		Kostnad pr. dekar	
	Dekar	Kostnad kr	Dekar	Kostnad kr	Ungskogpleie	Kj. etterarb.
Horten	175	118 815	-	-	679	-
Holmestrand	2 912	1 426 901	-	-	490	-
Tønsberg	2 098	965 867	40	19 000	460	475
Sandefjord	2 540	1 413 564	14	2 875	557	205
Larvik	5 318	2 964 245	15	3 500	557	233
Porsgrunn	342	195 336	5	1 925	571	385
Skien	4 234	2 188 432	3	1 200	517	400
Notodden	2 937	1 328 924	-	-	452	-
Færder	83	35 600	-	-	429	-
Siljan	923	477 570	-	-	517	-
Bamble	940	536 652	-	-	571	-
Kragerø	1 007	563 620	-	-	560	-
Drangedal	1 521	660 010	-	-	434	-
Nome	1 337	787 375	-	-	589	-
Midt-Telemark	2 022	1 032 317	31	7 000	511	226
Tinn	321	179 358	-	-	559	-
Hjartdal	166	83 180	-	-	501	-
Seljord	233	152 500	-	-	655	-
Kviteseid	307	161 070	-	-	525	-
Nissedal	399	228 490	-	-	573	-
Fyresdal	923	521 270	-	-	565	-
Tokke	118	80 578	-	-	683	-
Vinje	-	-	-	-	-	-
Sum 2021	30 856	16 101 673	108	35 500	522	329
Sum 2020	44 590	22 372 958	496	161 110	502	325
Sum 2019	38 842	18 192 729	425	125 810	468	296
Sum 2018	31 084	13 663 889	203	68 325	440	337
Sum 2017	38 618	16 838 166	705	246 535	436	350
Sum 2016	32 863	13 697 533	723	193 342	417	267
Sum 2015	36 317	14 915 154	415	112 937	411	272
Sum 2014	34 846	13 305 131	1 026	263 736	382	257
Sum 2013	35 876	13 729 119	1 678	491 214	383	293

Bru på Ragnhildstaulvegen, Tinn.
Foto: Per Kristoffersen, SFVT

Årsmelding 2021

Skogsveier bygd i 2021

Kommune	Bilveier						Traktorveier						Totalt	
	Nye			Ombygde			Nye			Ombygde			Ant.	Kostnad
	m	kr	kr/m	m	kr	kr/m	m	kr	kr/m	m	kr	kr/m	stk.	kr
Horten														-
Holmestrand	520	1 101 760	2 119	65	152 494	2 346							2	1 254 254
Tønsberg	263	98 600	375	2 850	2 825 620	991	800	400 000	500	1 400	480 000	343	8	3 804 220
Sandefjord				260	764 458	2 940							2	764 458
Larvik				2 828	2 036 108	720							2	2 036 108
Porsgrunn														-
Skien	557	629 600	1 130	5 160	3 959 442	767							5	4 589 042
Notodden	1 121	1 956 810	1 746	6 646	3 065 995	461							5	5 022 805
Færder														-
Siljan	200	172 761	864										1	172 761
Bamble														-
Kragerø				152	151 100	994							1	151 100
Drangedal				2 435	1 814 150	745							6	3 230 799
Nome													1	949 767
Midt-Telemark				2 525	1 432 775	567							2	1 615 775
Tinn													1	164 000
Hjartdal														-
Seljord				8 725	3 956 315	453							4	4 056 315
Kviteseid														-
Nissedal														-
Fyresdal														-
Tokke													1	2 715 501
Vinje														-
Sum 2021	2 661	3 959 531	1 488	31 646	20 158 457	637	800	400 000	500	1 400	480 000	343	41	24 997 988
Sum 2020	9 774	9 795 916	1 002	33 708	25 196 491	747	1 370	434 409	317	2 376	1 618 050	681	55	37 044 866
Sum 2019	6 928	7 571 509	1 093	23 952	8 605 700	359	3 925	602 225	153	1 100	130 000	118	30	16 909 434
Sum 2018	12 345	12 157 271	985	43 264	19 866 239	459	4 734	1 482 173	313	1 380	619 500	449	53	34 125 183
Sum 2017	9 623	10 617 893	1 103	46 053	14 415 065	313	1 050	118 000	112	3 330	928 948	279	48	26 079 906
Sum 2016	14 398	9 950 717	691	39 834	22 482 641	564	2 586	1 103 063	427	3 910	731 880	187	75	34 268 301
Sum 2015	9 904	6 596 787	666	27 606	10 879 386	394	3 303	980 851	297	4 701	964 009	205	60	19 421 033
Sum 2014	5 247	2 795 768	533	39 155	12 720 931	325	7 586	644 641	85	7 152	1 321 465	185	60	17 482 805
Sum 2013	8 272	4 104 160	496	69 721	18 528 597	266	9 810	952 913	97	4 525	365 430	81	70	23 951 100
Sum 2012	8 949	5 395 475	603	57 766	15 090 821	261	15 210	2 227 542	146	15 200	1 011 988	67	81	23 805 816
Sum 2011	8 804	4 778 991	543	35 739	12 038 559	337	8 530	1 268 534	149	11 857	1 508 380	127	65	19 594 464
Sum 2010	4 038	2 232 548	553	40 510	9 769 340	241	8 110	1 562 980	193	4 470	406 462	91	65	13 971 331
Sum 2009	5 820	2 532 626	435	48 120	8 737 157	182	20 280	1 588 179	78	18 230	1 536 451	84	66	14 394 413
Sum 2008	2 960	1 427 626	482	55 895	12 120 622	217	4 490	553 817	123	12 530	652 236	62	66	14 754 200
Sum 2007	6 030	2 700 501	448	54 281	10 267 922	189	5 020	348 250	69	10 615	702 958	66	90	14 019 631
Sum 2006	4 920	2 230 504	453	38 680	4 340 274	112	9 670	636 460	66	9 400	462 801	49	51	7 670 039
Sum 2005	4 315	1 824 410	423	39 695	6 636 236	167	10 500	895 360	85	12 338	503 845	41	68	9 859 851

Snuplass på Masterødveien, Bamble.

Foto: Per Kristoffersen, SFVT

Stubbeveien, Bamble.
Foto: Per Kristoffersen, SFVT